

členů správního dvoru soudního, jména účastníků a jich zástupců, dále jména zástupců úřadů správních a zaznamenávají podstatné body sezení. O neveřejné poradě a hlasování vede se protokol zvláštní; každý protokol musí být podepsán předsedou a zapisovatelem (§ 42 zák. ze dne 22. října 1875 č. 36 ř. z.).

9. Totéž ustanovení platí o protokolech vedených před říšským soudem (§ 36 zák. ze dne 18. dubna 1869 č. 44 ř. z.). (Viz též čl. Ochrana známek a vzorků, Privilegia, Řízení trestní policejní.)

### **Protokoly v řízení trestním důchodkovém.**

#### **I. Protokol jest sepsati:**

1. při vyhledávání skutkového podkladu; o každém výsledku k účelu tomu nezbytném, jakož i o každém vyslýchání vůbec má býti za dohledu úředníka vedoucího jednání sepsán protokol (§ 659 tr. z. důch.). Zpravidla ústně vyslýchati jest obviněného bezpodmínečně pozvaného a o výsledku jeho sepsati protokol; písemný výslech, pokud se týká, písemné odpovědi k otázkám dovoleno jest výjimečně při němých s podmínkou, že dovedou psáti (§ 665 tr. z. důch.).

2. Svědky vyslýchati jest ústně a výpovědi jejich zapsati do protokolu.

3. Znalci mohou však výpovědi své podati písemně. Učiní-li tak, připojí se písemné jich výpovědi ku protokolu, v němž uvede se však podstatný obsah učiněného prohlášení a znalci podepíší pak i toto místo protokolu i písemnost svou (§ 668 tr. z. důch.).

4. Byl-li kdo pro přestupek důchodkový zadržen nebo k výpovědi vyzván, může žádati u příslušného úřadu, aby upuštěno bylo od zákonitého řízení za podmínek naznačených v § 541 č. 1—3 tr. z. důch. Přednese-li se žádost tato před popsáním skutku nebo při tom, lze žádost tu vložit do popisu skutku, nebo sepsati o ní zvláštní protokol (§ 542 tr. z. důch.).

5. O postupu při zkoušení díla šetřeném sepsati jest protokol, ve kterém jmenovitě budiž uvedeno:

- a) místo, kde se dílo zkouší,
- b) doba, kdy se počalo a kdy skončilo se zkoušením;
- c) nástroje, náčiní a nářadí, jichž bylo při tom použito, s jich popisem, pokud účel toho žádá;
- d) jména a příjmení, dále bydliště dělníků, jichž bylo užito k provedení zkoušky díla;
- e) množství, druh a vlastnosti látek, kterými se pracovalo při zkoušce té;
- f) výrobky, které byly učiněnou zkouškou vytvořeny nebo připraveny;
- g) připomenutí, která učinil vedoucí úředník nebo přizvaní znalci při provádění zkoušky a zprávy i vysvětlivky, které k tomu podal živnostník zkoušku díla podnikající;
- h) dobrozdání znalců o výsledku zkoušky a o otázce, zda a v kterém směru výsledku toho by se mělo dbáti při oceňování důkazů;
- i) pozorování komise samé (§ 752 tr. z. důch.).

6. Je-li obviněný ve vazbě, dlužno sepsati protokol o všech nařízeních a rozsudcích, které mu byly dodány, a protokol tento má platnost stvrzenky (§ 830 tr. z. důch.).

#### **7. V řízení opravném:**

a) Stížnosti podávají se ústně nebo písemně; o stížnosti ústně přednesené sepíše se zvláštní protokol odděleně od protokolu o výsledku.

Protokol tento má se vždy bez průtahů okresnímu soudu dodati (§ 842 tr. z. důch.).

*b)* Podobně lze přednésti ústně nebo písemně odvolání, žádost o udělení milosti a rekursy; přednesou-li se ústně, pokládá sluší za den podání ten den, kterého byl o nich protokol sepsán. Protokol tento zaslati jest vždy bez prodlení onomu úřadu, u kterého se má podati prostředek právní nebo žádost o udělení milosti ústně přednesená (§ 853 tr. z. důch.).

#### 8. Protokol poradní:

O každé poradě sepsati dlužno podrobný protokol, v němž zaznamenána jsou mínění projevovaná hlasujícími i s důvody svými. Protokol tento podepíše předseda a zapisovatel (§ 824 tr. z. důch.).

#### II. Obsah a forma protokolů:

1. V každém protokolu zanést jest místo, den a hodinu sepsání, dále osoby přítomné a vůbec stručně se má v něm poznamenati všechno to, co nezbytno jest k zřetelnému nastínění postupu šetřeného při řízení, souvislosti mezi jednotlivými kroky v řízení učiněnými, a konečně čeho žádá úplnost protokolu (§ 660 tr. z. důch.).

2. Každý protokol vytýkati má:

*a)* všechny okolnosti odnášející se k zavedenému řízení, kteréž byly úředním konáním vyhledány;

*b)* všechna pozorování komise při úředním jednání, kteráž mohou osvětliti předmět projednávání nebo posloužiti mohou při rozhodnutí;

*c)* všechna opatření, která učiněna byla mezi vyhledáváním v protokolu nastíněném nebo za výsledku k účelu tohoto úředního jednání;

*d)* všechny otázky předložené vyslychaným osobám, jakož i výpovědi osobami těmito učiněné (§ 661 tr. z. důch.). Každou otázku při výsledku danou zanést jest do protokolu v jednom sloupci, v druhém sloupci pak odpověď příslušnou pod zvláštním pořadným číslem (§ 662 tr. z. důch.).

*e)* Když byl výslech skončen, má býti vyslychanému ještě jednou přečten protokol o výpovědích jeho sepsaný a vyslychaný má býti otázan, má-li co změnit nebo připojit. Poznamená-li cosi, učiní se potřebný dodatek na konci protokolu a v textu nedojde ku změně nižádné.

*f)* Po té podepíše vyslychaný protokol na každém archu vlastní rukou svou, nebo připojí znamení ruky, neumí-li psáti (§ 670 tr. z. důch.). Skončený protokol podepsati musí dále řídící úředník a osoby přítomné při úředním jednání; sestává-li z několika archů, sešije se a opatří pečetí řídícího úředníka, dále přizvaného obhájce, při čemž konce nitě zakrýti musí pečetí.

*g)* Veškeré přílohy protokolu označiz dotyčná úřední osoba na zadu jménem svým (§ 671 tr. z. důch.).

*h)* Nemůže-li býti protokol skončen v jednom zasedání vzhledem k důležitosti a dosahu vyšetřování, uvést jest příčinu toho na konci protokolu v prvním zasedání sepsaného (§ 672 tr. z. důch.).

*i)* Každý protokol zanést jest do denníku vedeného dle § 673 tr. z. důch.

#### III. Průvodní moc protokolů.

Cokoli poznamená v protokolu úřad náležitým způsobem složený na vyhledání skutkového podkladu, nebo ku vyšetření případu trestného, nebo vrchnost soudní nebo politická o úředním jednání spojeném s vyhledáváním

nebo vyšetřováním, pokládati jest za skutečnosti právně dokázané (§ 690 tr. z. důch.).

#### VI. Zapisovatel:

1. Každému okresnímu soudu důchodkovému přikázati jest jednoho zapisovatele (§ 794 tr. z. důch.).

2. Aby učiněno býti mohlo platné usnesení, musí býti při každém poradním shromáždění přítomen kromě členů zákonem předepsaných zapisovatel (§ 798 tr. z. důch.).

3. Zapisovatel musí spolupodepsati rozsudky, vyhotovení vydaná ku prohlášení rozsudku, jakož i všechna nařízení a všechny výměry okresních soudů (§ 829 tr. z. důch.).

#### Provisé.

##### I. Pojem.

Provisé jest úplata za obstarání určitých jednání ku příkazu kohosi a to pravidelně mezi kupci. »Provisi« rozumí se však též válečná zásoba a spíše na lodích; v katolickém právu církevním značí pak provise jistý druh propůjčování (osazování) církevních úřadů. Dle starších pensijních normalí poskytují se vdovám po úřednících podpory pod názvem »provisé«.

Provisé (ve smyslu definice shora podané) počítá se na procenta buďto dle zvláštních úmluv nebo dle zvláštních ustanovení zákonných, nebo konečně dle místních zvyklostí.

##### II. Druhy provise.

1. Provisé vyskytuje se v obchodu směnečném (viz čl. Směnka a Regres směnečný).

2. Obchodní sprostředkovatelé a jednatelé jsou za práci svou odměňováni ve formě provise; u obchodních sprostředkovatelů užívá se též jména »dohodné« nebo »poplatek sprostředkovatelů obchodních.« Dle stávajících zvyklostí obchodních počítá se provise jednatelů dle obnosu účtů se srážkou výloh — tedy z čistého obnosu — a vyplácí se teprve tehdy, až obnosy, na které účet zní, dojdou.

3. Cestující za provisi jsou obchodní cestující, jimž zajišťuje se místo pevného platu určité procento z obnosů, které se stržily z obchodů jimi uzavřených a provedených.

4. Obstarává-li kupec u provozování své kupecké živnosti obchody kupci nebo i nekupci nebo koná jim služby nějaké, může za to žádati provise i bez úmluvy předchozí (čl. 290 obch. zák.). Při sdělávání obchodního zákonníka na konferenci norimberské zvolen místo výrazu »svého obchodu« toliko výraz »obchodu« vůbec, aby předešlo se mylnému názoru, jakoby směl kupec přivést nároky v dotyčném článku zmíněné jen tehdy, jestliže to, co pro třetího obstarává, spadá v jeho obyčejný způsob obchodování (prot. str. 427).

5. Komisionář má nárok na provisi, avšak jen pod tou podmínkou, když obchod přijde k místu (čl. 371 odst. 2. obch. zák.). Úvěrní provise jest zvláštní náhrada, která po zákonu přísluší komisionáři, který za svého kontrahenta do jednání vstupuje (čl. 370 obch. z.). Komisionáři přísluší pro tuto jeho pohledávku z provise zákonné právo zástavní ku zboží komisionářskému (čl. 374 obch. z.); provise komisionářova označuje se dle způsobu obstaraného obchodu buďto jako provise z koupě nebo z prodeje. Komisionář má nárok na provisi i tehdy, když převezme sám zboží jako kupec, nebo je dodá jako prodávatel (čl. 376 obch. z.).